

MBK-001-001267 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Economics : Paper - 4

(Intro. of Indian Agriculture Economics - 2)

(Elective - 1) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001267

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧ જમીન ધારણનો અર્થ આપી નાના કદના ખેતરોના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો. ૧૪

અથવા

૧ ખેતરના કદને અસર કરતાં પરિબળોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

૨ ખેત માર્કેટિંગનો અર્થ આપી ભારતમાં ખેત માર્કેટિંગનું મહત્વ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ ખેત માર્કેટિંગની ખામીઓ જણાવી તેને નિવારવા સરકારે લીધેલાં પગલાંઓ વર્ણવો. ૧૪

૩ કૃષિ નિપજકો એટલે શું ? કૃષિ ઉત્પાદન વધારવા કૃષિ નિપજકોનું મહત્વ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતમાં સિંચાઈનું મહત્વ અને મર્યાદાઓ વિગતે સમજાવો. ૧૪

૪ ગુજરાતમાં થયેલા કૃષિ વિકાસનાં કારણો વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ ગુજરાતમાં કૃષિના પ્રશ્નોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) ખેતરનું ઉપ-વિભાજન અને ખંડ-વિભાજન
(૨) ખેત માર્કેટિંગના પ્રકારો
(૩) કૃષિ વિકાસમાં ખાતરનું મહત્ત્વ
(૪) ગુજરાત સરકારની ખેત ધિરાણ યોજનાઓ.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions carry equal marks.
(2) Answer all the questions on the basis of internal option.

- 1 Give the meaning of land holding and explain the advantages and disadvantages of small size farms. 14

OR

- 1 Discuss in detail the factors affecting to size of farm. 14

- 2 Give the meaning of agricultural marketing and explain the importance of agricultural marketing in India. 14

OR

- 2 Explain the limitations of agriculture marketing and narrate the steps are taken by the Government to improve it. 14

- 3 What is agricultural inputs ? Explain the importance of agricultural inputs to increase agriculture production. 14

OR

- 3 Explain in detail the importance and limitations of irrigation in India. 14

- 4 Explain in detail the reasons of agriculture development in Gujarat. 14

OR

- 4 Discuss in detail the problems of agriculture in Gujarat. 14

- 5 Write short notes on any two from following : 14

- (1) Subdivision and fragmentation of farm.
(2) Types of agriculture marketing.
(3) Importance of fertilizer in agriculture development.
(4) Scheme of agriculture finance of Gujarat Government.